

ORDIN nr. 4.923 din 29 august 2013

privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național - 2014

EMITENT: MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 569 din 6 septembrie 2013

Data intrării în vigoare : 6 septembrie 2013

În baza prevederilor [art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 185/2013](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor [art. 77 alin. \(5\) din Legea educației naționale nr. 1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, al prevederilor [Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.753/2011](#) privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, cu modificările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

ART. 1

Se aprobă Calendarul examenului de bacalaureat național - 2014, prevăzut în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2

(1) Examenul de bacalaureat național - 2014 se desfășoară în conformitate cu Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2011, aprobată prin [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.799/2010](#) privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat - 2011, cu modificările ulterioare, și cu prevederile prezentului ordin.

(2) Comisiile de bacalaureat își desfășoară activitatea în conformitate cu atribuțiile membrilor comisiilor de bacalaureat, aprobate prin [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.799/2010](#), cu modificările ulterioare, și cu prevederile prezentului ordin.

ART. 3

(1) Lista disciplinelor la care candidații susțin examenul de bacalaureat în sesiunile anului 2014 este cea aprobată prin [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.800/2010](#) privind aprobarea listei disciplinelor și a programelor pentru examenul de bacalaureat - 2011.

(2) Se aprobă programele de bacalaureat pentru evaluarea competențelor digitale, pentru limba și literatura română și pentru limba și literatura slovacă maternă, valabile în sesiunile examenului de bacalaureat național din anul 2014, prevăzute în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

(3) Programele de bacalaureat pentru disciplinele matematică, fizică, chimie, logică, argumentare și comunicare, economie, valabile în sesiunile anului 2014, sunt cele prevăzute în anexa nr. 2 la [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.610/2012](#) privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat național - 2013.

(4) Programele pentru disciplinele examenului de bacalaureat, altele decât cele menționate la alin. (2) și (3), valabile în sesiunile anului 2014, sunt cele aprobate prin [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.800/2010](#).

ART. 4

Recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale se fac în conformitate cu metodologiile de recunoaștere și echivalare și cu lista examenelor aprobate prin [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010](#) privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale, cu probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiate pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat.

ART. 5

Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile speciale din România, finalizate cu Diplomă de acces general în învățământul superior german și Diplomă de bacalaureat, secții care funcționează în baza Acordului dintre Guvernul României și Guvernul R.F. Germania, cu privire la colaborarea în domeniul școlar, se desfășoară în conformitate cu Regulamentul de desfășurare a examenului în vederea obținerii Diplomei de acces general în învățământul superior german și a Diplomei de bacalaureat de către absolvenții secțiilor/școlilor speciale germane din România, aprobat prin [Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5.262/2009](#) privind secțiile/școlile germane din România, finalizate cu Diplomă de acces general în învățământul superior german și Diplomă de bacalaureat.

ART. 6

(1) Comisiile de bacalaureat județene/a municipiului București asigură dotarea cu camere de supraveghere video funcționale a sălilor în care se desfășoară probele examenului de bacalaureat național, a sălilor în care se descarcă și se multiplică subiectele, precum și a sălilor în care se preiau, se evaluează și se depozitează lucrările scrise.

(2) Activitatea de monitorizare a desfășurării examenului de bacalaureat prin intermediul camerelor de supraveghere se va desfășura în conformitate cu o procedură stabilită de Comisia Națională de Bacalaureat.

ART. 7

(1) Comisia națională de bacalaureat elaborează procedura de selecție și numire a cadrelor didactice universitare în calitate de președinți ai comisiilor de bacalaureat din centrele de examen și din centrele zonale de evaluare.

(2) Comisia națională de bacalaureat elaborează procedura de selecție și numire a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar în calitate de președinți ai comisiilor de bacalaureat din centrele de examen și din centrele zonale de evaluare, pentru care nu au putut fi numite ca președinți cadre didactice universitare sau pentru care cadrele didactice universitare, nominalizate prin ordin al ministrului, în calitate de președinți ai comisiilor de bacalaureat, nu se prezintă în centrul de examen/centrul zonal de evaluare cu cel puțin 24 de ore înainte de începerea probelor scrise.

(3) Comisia națională de bacalaureat poate elabora și alte instrucțiuni/proceduri în vederea bunei organizări și desfășurării a examenului de bacalaureat - 2014.

ART. 8

(1) Comisiile de bacalaureat județene/a municipiului București răspund pentru buna organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat.

(2) Comisiile de bacalaureat județene/a municipiului București stabilesc/stabilește componența comisiilor din centrele de examen cu cel mult 48 de ore înainte de începerea probelor scrise, prin tragere la sorți în ședință publică, la care sunt invitați în scris, în mod obligatoriu, reprezentanți ai consiliului

judetean/al municipiului București al Elevilor, ai asociațiilor de părinți și ai sindicatelor reprezentative din învățământ, ai presei scrise și audiovizuale.

(3) Cadrele didactice care fac parte din comisiile din centrele de examen și de evaluare, inclusiv persoanele de contact/informaticienii, sunt selectate din alte unități școlare decât cele din care provin candidații arondați centrelor, în conformitate cu prevederile alin. (2).

(4) Cadrele didactice nominalizate ca evaluatori sunt selectate cu precădere din rândul cadrelor didactice abilitate în domeniul evaluării, prin cursuri de formare recunoscute de Ministerul Educației Naționale.

(5) Nu vor fi nominalizate în comisiile de bacalaureat persoane care, în sesiunile anterioare ale examenelor naționale, nu și-au îndeplinit corespunzător atribuțiile, care au săvârșit abateri, respectiv au fost sancționate.

ART. 9

(1) Se interzice candidaților la examenul de bacalaureat să introducă în sălile de examen ghiozdane, rucsacuri, sacoșe, poșete și altele asemenea, candidații având obligația de a lăsa obiectele menționate în sala de depozitare a obiectelor personale stabilită de comisia de bacalaureat în acest scop.

(2) Candidații care refuză depozitarea obiectelor menționate la alin. (1) în sala stabilită de comisia de bacalaureat în acest scop nu vor fi primiți în examen.

(3) Se interzice candidaților la examenul de bacalaureat să aibă în sălile de examen asupra lor, în obiectele de îmbrăcăminte sau încălțăminte, în penare și altele asemenea sau în băncile în care sunt așezați în sălile de examen, orice fel de lucrări: manuale, cărți, dicționare, culegeri, formulare, memoratoare, notițe, însemnări, rezumate, ciorne sau lucrări ale altor candidați etc., care ar putea fi utilizate pentru rezolvarea subiectelor.

(4) Se interzice candidaților să aibă în sălile de examen asupra lor, în obiectele de îmbrăcăminte sau încălțăminte, în penare și altele asemenea sau în băncile în care sunt așezați în sălile de examen, telefoane mobile, căști audio, precum și orice mijloc electronic de calcul sau de comunicare/care permite conectarea la internet/la rețele de socializare, care ar putea fi utilizate pentru rezolvarea subiectelor, pentru efectuarea calculelor, pentru comunicare între candidați sau cu exteriorul.

(5) Candidații care încalcă regulile menționate la alin. (3) și (4) vor fi eliminați din examen, indiferent dacă materialele/obiectele interzise au fost folosite sau nu și indiferent dacă au fost introduse de aceștia sau de alți candidați, de cadre didactice din comisie sau de alte persoane.

(6) Încălcarea regulilor menționate la alin. (3) și (4) va fi considerată tentativă de fraudă, iar candidații respectivi nu mai pot participa la probele următoare și sunt declarați "eliminați din examen", fără posibilitatea recunoașterii, în sesiunile următoare, a notelor la probele promovate anterior eliminării, inclusiv a probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale. Acești candidați nu mai au dreptul de a participa la următoarele două sesiuni ale examenului de bacalaureat.

(7) Înainte de începerea probelor, asistenții prezintă candidaților prevederile metodologice legate de organizarea și desfășurarea corectă a examenului de bacalaureat și prevederile alin. (1)-(6) și le solicită să predea toate eventualele materiale și obiecte care, potrivit reglementărilor în vigoare pentru examenul de bacalaureat, sunt interzise în sala de examen.

(8) După parcurgerea pașilor menționați la alin. (7), candidații vor semna un proces-verbal în care se regăsesc prevederile alin. (1)-(6) și mențiunea că știu că nerespectarea regulilor menționate la alin. (3) și (4) are drept consecință măsurile menționate la alin. (5) și (6).

ART. 10

Direcția generală educație și învățare pe tot parcursul vieții, Direcția generală învățământ în limbile minorităților, Direcția generală învățământ superior, Centrul Național de Evaluare și Examinare, inspectoratele școlare județene/al municipiului București și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prezentul ordin.

ART. 11

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Remus Pricopie

București, 29 august 2013.

Nr. 4.923.

ANEXA 1

CALENDARUL examenului de bacalaureat național - 2014

Sesiunea iunie-iulie 2014

26-30 mai 2014	Înscrierea candidaților la prima sesiune de examen
30 mai 2014	Încheierea cursurilor pentru clasa a XII-a/a XIII-a
10-12 iunie 2014	Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română - proba A
11-13 iunie 2014	Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă - proba B
16-20 iunie 2014	Evaluarea competențelor digitale - proba D
23-27 iunie 2014	Evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională - proba C
30 iunie 2014	Limba și literatura română - proba E) a) - probă scrisă
1 iulie 2014	Limba și literatura maternă - proba E) b) - probă scrisă
2 iulie 2014	Proba obligatorie a profilului - proba E) c) - probă scrisă
4 iulie 2014	Proba la alegere a profilului și specializării - proba E) d) - probă scrisă
7 iulie 2014	Afișarea rezultatelor (până la ora 12,00)
7 iulie 2014	Depunerea contestațiilor (orele 12,00-16,00)
8-10 iulie 2014	Rezolvarea contestațiilor
11 iulie 2014	Afișarea rezultatelor finale

Sesiunea august - septembrie 2014

14-18 iulie 2014	Înscrierea candidaților la a doua sesiune de examen
18-19 august 2014	Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română - proba A
18-19 august 2014	Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă - proba B
19-20 august 2014	Evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională - proba C
21-22 august 2014	Evaluarea competențelor digitale - proba D
25 august 2014	Limba și literatura română - proba E) a) - probă scrisă

26 august 2014 Limba și literatura maternă - proba E) b) - probă scrisă
27 august 2014 Proba obligatorie a profilului - proba E) c) - probă scrisă
29 august 2014 Proba la alegere a profilului și specializării - proba E) d)
- probă scrisă
1 septembrie 2014 Afișarea rezultatelor (până la ora 12,00) și depunerea
contestațiilor (orele 12,00-16,00)
2-3 septembrie 2014 Rezolvarea contestațiilor
4 septembrie 2014 Afișarea rezultatelor finale

NOTĂ:

La solicitarea comisiilor de bacalaureat județene/a municipiului București sau din proprie inițiativă, Comisia Națională de Bacalaureat poate aproba prelungirea perioadelor de susținere a probelor de evaluare a competențelor digitale sau lingvistice.

ANEXA 2

- Examenul național de bacalaureat 2014 -

PROGRAMA DE EXAMEN pentru evaluarea competențelor digitale

I. Statutul probei de evaluare a competențelor digitale

Proba de evaluare a competențelor digitale are statutul de probă obligatorie în cadrul examenului de bacalaureat, pentru candidații de la toate filierele, profilurile și specializările.

II. Competențe de evaluat

Sunt propuse 7 domenii de competență:

1. Utilizarea computerului și organizarea fișierelor

- Operarea corectă la nivel elementar
- Descrierea interfeței sistemului de operare
- Descrierea organizării informațiilor pe suport extern
- Operarea cu discuri logice, directoare, fișiere
- Utilizarea unor accesorii ale sistemului de operare Windows
- Aplicarea modalităților de tipărire a unui fișier
- Operarea cu tastatura și mouse-ul

2. Editoare de texte

- Enumerarea și aplicarea operațiilor de bază necesare prelucrării unui text
- Utilizarea operațiilor de bază în procesarea textului
- Aplicarea diferitelor modalități de formatare a textului
- Utilizarea avansată a editorului de texte
- Descrierea și aplicarea corectă a modului de tipărire a unui document
- Descrierea facilităților de utilizare a poștei electronice, a faxului
- Deprinderea redactării corecte și rapide a unor documente

3. Informație și comunicare

- Definirea noțiunilor legate de "arhitectura" internetului
- Enumerarea serviciilor oferite de internet și descrierea acestora
- Enumerarea componentelor necesare accesului la internet
- Clasificarea și folosirea modului de adresare în internet
- Utilizarea posibilităților de căutare a informațiilor
- Utilizarea serviciilor oferite de internet

- Descrierea și aplicarea măsurilor de securitate în utilizarea internetului
- Utilizarea corectă a regulilor de comportare în rețeaua internet
- Utilizarea operațiilor de bază necesare realizării unei pagini HTML
- Inserarea în pagina web a elementelor: text, imagine, tabel, hiper-legătură

etc.

- Aplicarea operațiilor de bază necesare pentru realizarea unei pagini web - copiere, mutare, ștergere, formatare

- Transformarea documentelor multimedia în pagini web

4. Concepte de bază ale Tehnologiei Informației (IT)

- Identificarea componentelor hardware și software ale unui calculator personal
- Descrierea funcționării unui calculator personal
- Descrierea performanțelor unui computer
- Definirea conceptului de rețea de calculatoare și enumerarea avantajelor

lucrului în rețea

- Descrierea situațiilor în care poate fi utilizat un calculator în activitatea zilnică

- Argumentarea necesității securizării computerelor și a rețelelor

- Descrierea implicațiilor utilizării calculatorului, din punctul de vedere al sănătății

- Descrierea aspectelor de bază legale privind utilizarea software-ului

5. Editoare de calcul tabelar

- Aplicarea operațiilor elementare și a conceptelor de bază ale aplicației de calcul tabelar

- Utilizarea opțiunilor de formatare și gestionare a datelor din foile de calcul

- Utilizarea formulelor și a funcțiilor

- Utilizarea corectă a opțiunilor de tipărire a unei foi de calcul

- Utilizarea unor tehnici și procedee de realizare de grafice și diagrame

- Realizarea de import obiecte

6. Baze de date

- Aplicarea operațiilor elementare și a conceptelor de bază ale aplicației pentru gestionarea bazelor de date

- Operarea cu baze de date

- Utilizarea informațiilor dintr-o bază de date

- Crearea și utilizarea formularelor

- Crearea și utilizarea rapoartelor

7. Prezentări

- Aplicarea operațiilor de bază necesare realizării unei prezentări

- Utilizarea operațiilor de bază necesare pentru realizarea unei prezentări - copiere, mutare, ștergere

- Aplicarea modalităților de formatare a unei prezentări

- Utilizarea elementelor grafice în prezentare

- Utilizarea diagramelor

- Aplicarea efectelor de animație și de tranziție într-o prezentare

- Identificarea modalităților de a realiza tipărirea prezentării

III. Conținuturi

Conținuturile corespunzătoare celor 7 domenii de competență sunt:

1. Utilizarea computerului și organizarea fișierelor

- Modalități de pornire/oprire corectă/repornire a calculatorului

- Modalități de închidere a unei aplicații care nu răspunde

- Informații referitoare la resursele hardware și software ale calculatorului (versiune sistem de operare, tipul procesorului, memorie instalată etc.)

- Tastaturi: tipuri, opțiuni specifice
- Taste: funcții, taste speciale (specifice sistemului de operare, pentru deplasarea cursorului etc.), taste de editare, taste funcționale; shortcut-uri - combinații de taste
- Imprimanta. Modalități de tipărire a unui document. Opțiuni de tipărire. Operații specifice procesului de tipărire (instalare în sistem a unei imprimante, vizualizarea stadiului în care se află procesul de tipărire, restartarea, renunțarea la un proces de tipărire)

- Pictograme
- Ferestre: descriere, operații cu ferestre
- Spațiul de lucru, data și ora sistemului, volumul, opțiuni de afișare (opțiuni pentru fundal, screen saver etc.)
- Capturi de ecran
- Disc logic, director, fișier: proprietăți, conținut
- Operații cu directoare și fișiere: creare, copiere, mutare, ștergere, căutare, redenumire, opțiuni de vizualizare a conținutului, dimensiune, proprietăți
- Schimbarea discului de lucru curent
- Schimbarea directorului de lucru curent
- Accesorii ale sistemului de operare: Notepad, Paint, Calculator
- Aplicații pentru arhivarea fișierelor
- Viruși informatici și antivirushi

2. Editoare de texte

- Elemente de interfață și operații specifice aplicațiilor de editare a textelor: deschidere, închidere etc.
- Documente: structură, operații cu documente (creare, deschidere, modificare, salvare, închidere, vizualizare etc.)
- Obiecte inserate în document: antet, subsol, grafice și imagini, fișiere, forme predefinite, hiperlink-uri, casete text, data calendaristică, simboluri etc.
- Fonturi: nume, dimensiune, stil, culoare, stil de subliniere, efecte etc.
- Paragrafe: tip de aliniere, spațiere de rânduri, indentare, numerotare, marcatori, culoare de fundal etc.
- Pagini: margini, orientare, dimensiuni, coloane de text, întreruperi, secțiuni, fundal, numerotare etc.
- Tabulatori: aliniere, poziționare etc.
- Borduri și linii: stil, lățime, culoare etc.
- Tabele: operații specifice (inserare, modificarea numărului de rânduri și coloane, scindare de celule etc.)
- Instrumente pentru desenare
- Nota de subsol sau de sfârșit de text
- Operații asupra conținutului documentului: poziționare în document, introducerea de text, selectare etc.
- Comenzi pentru editarea conținutului documentului: inserare de obiecte, copiere, mutare, ștergere, căutare de text, înlocuire de text etc.
- Comenzi pentru formatarea la nivel de caracter, paragraf, pagină, obiecte inserate etc.; comenzi pentru copierea formatului
- Comenzi pentru corectarea greșelilor de ortografie și a celor gramaticale
- Reguli generale de tehnoredactare și estetica paginii tipărite
- Reguli de redactare a textelor oficiale sau de altă natură
- Opțiuni pentru tipărire

3. Informație și comunicare

- Elemente de istorie a internetului

- Acces la internet: provider, modem, opțiuni de configurare a sistemului de operare pentru stabilirea legăturii cu un provider
 - Tipuri de comunicații
 - Protocoale de transmisie
 - Host și client
 - Baze de date on-line
 - Protocolul http, www (World Wide Web), ftp
 - Adresare în internet: adresa IP, DNS
 - Pagină web, site, portal, motor de căutare
 - Aplicații de navigare pe web (browsere): elemente generale de interfață
 - Aplicații de poșta electronică (de exemplu, Outlook Express)
 - Aplicații pentru conversația în timp real
 - Servicii oferite de internet: poșta electronică (e-mail), conversație în timp real (chat), grupuri de discuții, comerț electronic (e-commerce), operații bancare prin internet (ebanking), telefonie (VoIP), video și audio conferințe
 - Opțiuni specifice pentru utilizarea poștei electronice (citire, întocmire, trimitere, redirecționare a unui mesaj, atașare de fișiere, agenda de adrese, administrare de cont etc.)
 - Particularități ale conversației pe internet: acronime, emoticons, adresare politicoasă
 - Operații de căutare și extragere a unor informații folosind motoarele de căutare și utilizarea acestora
 - Opțiuni de editare a paginilor web cu HTML: inserarea și formatarea de text (font, dimensiune, stil, culoare etc.), imagini (poziționare, dimensiuni, încadrare în text), fundal, legături, mapare), tabele etc.
 - Semnătura digitală
 - Modalități de protejare pe internet: Firewall, antivirus etc.
 - Respectarea legislației privind folosirea facilităților oferite de internet
- 4. Concepte de bază ale Tehnologiei Informației (IT)
 - Unitatea centrală (CPU)
 - Dispozitive de intrare; mouse, tastatură, trackball, scanner, touchpad, light pens, joysticks, camera video, microfon etc.
 - Dispozitive de ieșire; unități de afișare video, ecran sau monitor, imprimante, plottere, difuzoare, sintetizatoare de voce etc.
 - Dispozitive de intrare-ieșire; modem, touch screen
 - Dispozitive de stocare
 - Memorii RAM, ROM, unități de măsură; compararea principalelor tipuri de dispozitive de stocare a datelor în funcție de viteză, cost, capacitate etc.
 - Conceptul de sistem de operare; funcțiile principale ale unui sistem de operare
 - Tipuri de software
 - Rolul și funcțiile componentelor unui calculator personal
 - Factori ce influențează performanțele unui computer: viteza CPU (unități de măsură), dimensiunea memoriei RAM, aplicațiile
 - Tipuri de rețele (LAN, MAN, WAN, internet, intranet, extranet)
 - Partajare resurse, comunicații în rețea; World Wide Web
 - Drepturi de acces
 - Utilizarea aplicațiilor în activități din diferite domenii
 - Viruși informatici și antivirushi
 - Ergonomia postului de lucru
 - Măsuri de sănătate și siguranță în utilizarea calculatorului
 - Afecțiuni provocate de un mediu de lucru inadecvat
 - Legislația referitoare la drepturile de autor privind produsele software

- Aspecte economice ale nerespectării legislației (pentru producător, pentru utilizator)

5. Editoare de calcul tabelar

- Elemente de interfață și operații specifice aplicațiilor pentru calcul tabelar: deschidere, închidere etc.

- Registre de calcul: structură, operații cu registre de calcul (creare, deschidere, modificare, salvare, închidere, vizualizare etc.)

- Pagini: margini, orientare, dimensiuni, fundal, opțiuni pentru foi de calcul etc.

- Foi de calcul: structură, operații specifice (creare, selectare, redenumire, mutare, ștergere, culoare panou etc.)

- Obiecte inserate în foaia de calcul: antet, subsol, grafice și imagini, fișiere, forme predefinite, hiperlink-uri, casete text, data calendaristică, simboluri etc.

- Operații asupra conținutului foii de calcul: poziționare, introducere de date, selectare de celule, selectare de rânduri și coloane etc.

- Comenzi pentru modificarea structurii foii de calcul: inserarea de rânduri/coloane, modificarea dimensiunilor rândurilor și coloanelor, scindarea celulelor

- Comenzi pentru editarea conținutului celulelor: inserare, copiere/mutare (în cadrul aceleiași foii de calcul, altei foii de calcul active, între registre etc.), ștergere, căutare de text, înlocuire de text, sortare etc.

- Comenzi pentru formatarea celulelor (tip date, aliniere, font, borduri, fundal etc.) și a obiectelor inserate; copierea formatului

- Instrumente pentru desenare

- Formule: structură, modalități de introducere în celulă

- Serii de date completate automat

- Funcții (de exemplu: min, max, count, sum, average, if)

- Referința relativă, absolută sau mixtă a unei celule în formule sau funcții

- Opțiuni pentru tipărire

6. Baze de date

- Elemente de interfață și operații specifice aplicațiilor pentru gestiunea bazelor de date: deschidere, închidere etc.

- Baza de date: structură, proiectare, operații cu bazele de date (creare, deschidere, modificare, salvare, închidere, vizualizare etc.)

- Tabele: structură, cheie primară, index, câmpuri (proprietăți) și înregistrări, operații specifice (creare, inserare date, vizualizare date, modificare de date, ștergere de date, căutare etc.)

- Interogări simple și multiple: sursă de date, operații specifice (creare, formatare, vizualizare date, modificare, ștergere, filtre, sortare etc.)

- Formulare: structură, sursă de date, operații specifice (creare, formatare, vizualizare și introducere de date, modificare, ștergere etc.)

- Rapoarte: structură, sursă de date, operații specifice (creare, formatare, vizualizare date, modificare, ștergere, antet, subsol, grupare de date, total, subtotal etc.)

- Realizarea unei baze de date și interogarea ei

7. Prezentări

- Elemente de interfață și operații specifice aplicațiilor pentru editarea prezentărilor: deschidere, închidere etc.

- Prezentări: structură, operații cu prezentări (creare, deschidere, modificare, salvare, închidere, vizualizare etc.)

- Diapozitive: orientare, dimensiuni, structură, operații specifice (inserare de diapozitiv nou, duplicare, selectare, mutare, ștergere etc.)
- Obiecte inserate în prezentare: antet, subsol, tabele, grafice, diagrame și imagini, fișiere, forme predefinite, hiperlink-uri, casete text, data calendaristică, simboluri, text decorativ, număr diapozitiv, video, audio etc.
- Instrumente pentru desenare
- Efecte de animație și de tranziție
- Note pentru prezentator
- Comenzi pentru editarea textului și a obiectelor conținute de diapozitiv: inserare, copiere/mutare (în cadrul aceluiași diapozitiv, altui diapozitiv, altei prezentări active etc.), ștergere, căutare de text, înlocuire de text etc.
- Comenzi pentru formatare la nivel de text, paragraf, obiecte inserate, diapozitiv, efecte de animație, efecte de tranziție; copierea formatului
- Expunere de diapozitive: opțiuni specifice (diapozitiv de începere a expunerii, ascundere diapozitive, temporizare etc.), instrumente de navigare pe ecran
- Reguli generale de tehnoredactare, estetica și susținerea unei prezentări
- Opțiuni pentru tipărire

NOTĂ:

Programa de examen este realizată în conformitate cu prevederile programelor școlare în vigoare. Subiectele pentru examenul de bacalaureat 2014 se elaborează în baza prevederilor prezentei programe și nu vizează conținutul unui manual anume.

- Examenul național de bacalaureat 2014 -
PROGRAMA DE EXAMEN

pentru disciplina limba și literatura română

Filiera teoretică - profil real
Filiera tehnologică - toate profilurile și specializările
Filiera vocațională - toate profilurile și
specializările (cu excepția profilului pedagogic)

I. Statutul disciplinei

Limba și literatura română are un statut important în structura examenului de bacalaureat, prin ponderea sa reflectată în prezența celor două forme obligatorii de evaluare a performanțelor: în competențele lingvistice de comunicare orală în limba română și în competențele generale și specifice formate pe durata învățământului secundar superior, liceal (proba scrisă), probă comună pentru toate filierele, profilurile și specializările.

Curriculumul liceal, care stabilește principiul studierii limbii și literaturii române din perspectivă comunicativ-funcțională, pune accent pe latura formativă a învățării, fiind centrat pe achiziționarea de competențe, fapt care a determinat precizarea, în programa de bacalaureat, a competențelor de evaluat și a conținuturilor din domeniile: A. literatura română, B. limbă și comunicare.

Proba scrisă vizează competențele de receptare și de producere a mesajelor scrise (inclusiv a unor mesaje care transpun în scris strategii și reguli de exprimare orală) și conținuturi asociate acestora, în conformitate cu programa școlară pentru disciplina limba și literatura română: filiera teoretică - profil real, filiera tehnologică - toate profilurile și specializările, filiera vocațională - toate profilurile și specializările (cu excepția profilului pedagogic). Structura subiectelor permite rezolvarea acestora în 3 ore și este în conformitate cu prezenta programă de examen.

Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română se aplică în receptarea mesajelor orale și scrise și în producerea unor tipuri de discurs (descriptiv, informativ, narativ, argumentativ) exersate în cadrul învățământului liceal. Subiectele cuprind texte literare și nonliterare, la prima vedere, precum și itemii corespunzători evaluării competențelor specifice și a conținuturilor asociate din prezenta programă. Subiectele vor avea un grad de complexitate care să permită tratarea integrală a acestora în maximum 10-15 minute.

II. Competențe de evaluat

Prin susținerea examenului de bacalaureat la această disciplină, elevul va trebui să facă dovada următoarelor competențe dobândite în ciclul inferior și în cel superior de liceu (clasele a IX-a-a XII-a), corelate cu anumite conținuturi parcurse în cele două cicluri liceale:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.1. Utilizarea adecvată a strategiilor și a regulilor de exprimare orală în monolog și în dialog, în vederea realizării unei comunicări corecte, eficiente și personalizate, adaptate unor situații de comunicare diverse	<ul style="list-style-type: none"> - reguli ale monologului (contactul vizual cu auditoriul; raportarea la reacțiile auditoriului și în condiții de examinare), tehnici de construire a monologului; tipuri de monolog: povestire/relatare orală, descriere orală monolog informativ, monolog argumentativ, exprimarea orală a reacțiilor și a opiniilor privind texte literare și nonliterare, filme artistice și documentare, spectacole de teatru, expoziții de pictură etc.; adecvarea la situația de comunicare (auditoriu, context) și la scopul comunicării (informare, argumentare/persuasiune etc.) - reguli și tehnici de construire a dialogului (atenția acordată partenerului, preluarea/redarea cuvântului la momentul oportun, dozarea participării la dialog etc.); tipuri: conversația, discuția argumentativă, interviul (interviul publicistic, interviul de angajare); adecvarea la situația de comunicare (partener, context etc.) și la scopul comunicării (informare, argumentare/persuasiune etc.); argumentare și contraargumentare în dialog - stilurile funcționale adecvate situației de comunicare - rolul elementelor verbale, paraverbale și nonverbale în comunicarea orală (privire, gestică, mimică, spațiul dintre persoanele care comunică, tonalitate, ritmul vorbirii etc.)
1.2. Utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare și a formelor exprimării scrise compatibile cu situația de comunicare în elaborarea unor texte diverse	<ul style="list-style-type: none"> - reguli generale în redactare (structurarea textului, adecvarea la cerința de redactare, adecvare stilistică, așezare în pagină, lizibilitate) - relatarea unei experiențe personale, descriere, povestire, argumentare, știri, anunțuri publicitare, corespondență privată și oficială; cerere, proces-verbal, curriculum vitae, scrisoare de intenție, scrisoarea în format electronic (e-mail) - exprimarea reacțiilor și a opiniilor față de texte literare (studiate sau la prima vedere) și nonliterare, argumentare, rezumat, caracterizare de personaj, analiză, comentariu, sinteză, paralelă, eseu structurat, eseu liber/nestructurat - normele citării - normele limbii literare la nivelurile: ortografic și de punctuație, morfosintactic, lexico-semantic, stilistico-textual
1.3. Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de mesaje/texte	<ul style="list-style-type: none"> - limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon - expresivitatea în limbajul comun și în limbajul poetic
1.4. Receptarea adecvată a sensului/sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise	<ul style="list-style-type: none"> - texte literare (proză, poezie, dramaturgie); texte nonliterare, memorialistice, epistolare, jurnalistice, juridic-administrative, științifice, argumentative, mesaje din domeniul audiovizualului - sens denotativ și sensuri conotative - elemente care înlesnesc sau perturbă receptarea: canalul, codul,

	<p>contextul</p> <ul style="list-style-type: none"> - ficțiune, imaginație, invenție; realitate, adevăr - scopul comunicării: informare, delectare, divertisment etc. - reacțiile receptorului: cititor, ascultător
1.5. Utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în producerea și în receptarea diverselor texte orale și scrise, cu explicarea rolului acestora în construirea mesajului	<ul style="list-style-type: none"> - componentele și funcțiile actului de comunicare - niveluri ale receptării și producerii textelor orale și scrise: fonetic, ortografic și de punctuație, morfosintactic, lexico-semantic, stilistico-textual, nonverbal și paraverbal - normele limbii literare la toate nivelurile: fonetic, ortoepic, ortografic și de punctuație, morfosintactic, lexico-semantic, stilistico-textual - tipuri textuale și structura acestora: narativ, descriptiv, informativ, argumentativ - discursul politic, discursul publicistic - rolul verbelor în narațiune; rolul adjectivelor în descriere - rolul formulelor de adresare, de inițiere, de menținere și de închidere a contactului verbal în monolog și în dialog

ST

2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
2.1. Identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate sau în texte la prima vedere	<ul style="list-style-type: none"> - temă, motiv/motive identificat(e) în texte, viziune despre lume - genuri literare: epic, liric, dramatic - modul de reflectare a unei idei sau a unei teme în mai multe opere literare, aparținând unor genuri sau epoci diferite
2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ	<ul style="list-style-type: none"> - particularități ale construcției subiectului în textele narative - particularități ale compoziției în textele narative: incipit, final, episoade/secvențe narative, tehnici narative - instanțele comunicării în textul narativ - construcția personajelor; modalități de caracterizare a personajului; tipuri de personaje - tipuri de perspectivă narativă - specii epice: basm cult, nuvelă, roman - registre stilistice, limbajul personajelor, limbajul naratorului - stilul direct, stilul indirect, stilul indirect liber
2.3. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic	<ul style="list-style-type: none"> - particularități ale construcției subiectului în textul dramatic - particularități ale compoziției textului dramatic - modalități de caracterizare a personajelor - registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului - specii dramatice: comedia - un text dramatic postbelic - creație dramatică și spectacol - cronica de spectacol
2.4. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul poetic	<ul style="list-style-type: none"> - titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență: motiv poetic, laitmotiv, simbol central, idee poetică - sugestie și ambiguitate - imaginar poetic, figuri semantice (tropi); elemente de prozodie - poezie epică, poezie lirică - instanțele comunicării în textul poetic
2.5. Compararea unor viziuni despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în texte literare, nonliterare sau în alte arte	<ul style="list-style-type: none"> - viziune despre lume, teme și motive, concepții despre artă, sensuri multiple ale textelor literare - limbajul literaturii, limbajul cinematografic, limbajul picturii; limbajul muzicii (pentru proba orală)
2.6. Interpretarea textelor studiate sau la prima vedere prin prisma propri-	<ul style="list-style-type: none"> - lectură critică: elevii evaluează ceea ce au citit; lectură creativă: elevii extrapolează, caută interpretări personale, prin raportări la propria sensibilitate, experiență în viață și de lectură

ilor valori și a propriei experiențe de lectură

ST

3. Punerea în context a textelor studiate prin raportare la epocă sau la curente culturale/literare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
3.1. Identificarea și explicarea relațiilor dintre operele literare și contextul cultural în care au apărut acestea	- trăsături ale curentelor culturale/literare reflectate în textele literare studiate sau în texte la prima vedere
3.2. Construirea unei viziuni de ansamblu asupra fenomenului cultural românesc, prin integrarea și relaționarea cunoștințelor asimilate	- curente culturale/literare în secolele XVII-XVIII: umanismul și iluminismul - perioada modernă: a) secolul al XIX-lea-începutul secolului al XX-lea (perioada pașoptistă; criticismul junimist); b) curente culturale/literare în secolul al XIX-lea-începutul secolului al XX-lea (romantismul, realismul, simbolismul); c) perioada interbelică (orientări tematice în romanul interbelic, tipuri de roman: psihologic și al experienței; poezia interbelică, diversitate tematică, stilistică și de viziune; curente culturale/literare în perioada interbelică: modernism, tradiționalism; identitate culturală în context european); d) perioada postbelică (romanul postbelic, poezia în perioada postbelică, teatrul în perioada postbelică; curente culturale/literare: postmodernismul).

ST

4. Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
4.1. Identificarea structurilor argumentative în texte literare și nonliterare studiate sau la prima vedere	- construcția textului argumentativ; rolul conectorilor în argumentare, structuri și tehnici argumentative în texte literare și nonliterare, scrise sau orale - logica și coerența mesajului argumentativ
4.2. Argumentarea unui punct de vedere față de o problemă pusă în discuție	- verbe evaluative, adverbe de mod/predicative ca mărci ale subiectivității evaluative, cuvinte cu rol argumentativ, structuri sintactice în argumentare - construcția discursului argumentativ: structuri specifice, conectori, tehnici argumentative, eseul argumentativ
4.3. Compararea și evaluarea unor argumente diferite, pentru formularea unor judecăți proprii	- interpretări și judecăți de valoare exprimate în critica și în istoria literară - eseul structurat, eseul liber

ST

III. Precizări privind conținuturile programei

a) Literatură

Autori canonici:

- Mihai Eminescu
- Ion Creangă
- I.L. Caragiale
- Titu Maiorescu
- Ioan Slavici
- G. Bacovia
- Lucian Blaga

- Tudor Arghezi
- Ion Barbu
- Mihail Sadoveanu
- Liviu Rebreanu
- Camil Petrescu
- G. Călinescu
- E. Lovinescu
- Marin Preda
- Nichita Stănescu
- Marin Sorescu

NOTĂ:

Conform programei școlare în vigoare, examenul de bacalaureat nu implică studiul monografic al scriitorilor canonici, ci studierea a cel puțin unui text din opera acestora. Textele literare la prima vedere pot aparține atât autorilor canonici, cât și altor autori studiați.

Pentru proba scrisă, elevii trebuie să studieze în mod aprofundat cel puțin numărul minim de texte prevăzute în programa școlară, aparținând autorilor canonici sau prozei narative, poeziei sau dramaturgiei românești, despre care să poată redacta un eseu structurat, un eseu liber sau un eseu argumentativ, în care să aplice conceptele de istorie și teorie literară (perioade, curente literare/culturale, elemente de analiză tematică, structurală și stilistică) menționate în prezenta programă.

Tematica studiilor de caz și a dezbaterilor din programele școlare, regăsită în programa de examen, poate fi valorificată în cadrul probelor orale și scrise, prin solicitarea argumentării unor opinii sau judecăți de valoare pe marginea acestora.

b) Limbă și comunicare

Conținuturile de mai jos vizează:

- aplicarea, în diverse situații de comunicare, a normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantice;
- aplicarea cunoștințelor de limbă, inclusiv a celor dobândite în ciclul gimnazial, în exprimarea corectă și în receptarea textelor studiate sau la prima vedere.

Niveluri de constituire a mesajului

Nivelul fonetic

- pronunții corecte/incorecte ale neologismelor; hiat, diftong, triftong; accentul
- cacofonia; hipercorectitudinea
- pronunțare/lectura nuanțată a enunțurilor (ton, pauză, intonație)

Nivelul lexico-semantic

- variante lexicale; câmpuri semantice
- erori semantice: pleonasmul, tautologia, confuzia paronimică
- derivate și compuse (prefixe, sufixe, prefixoide, sufixoide), schimbarea categoriei gramaticale
- relații semantice (polisemie; sinonimie, antonimie, omonimie)
- sensul corect al cuvintelor (în special al neologismelor)
- unități frazeologice (locuțiuni și expresii)
- câmpuri semantice și rolul acestora în interpretarea mesajelor scrise și orale
- sensul cuvintelor în context; sens denotativ și sens conotativ

Nivelul morfosintactic

- forme flexionare ale părților de vorbire (pluralul substantivelor, articularea substantivelor, forme cazuale; forme flexionare ale verbului; adjective fără grade de comparație; numerale etc.); valori expresive ale părților de vorbire; mijloace lingvistice de realizare a subiectivității vorbitorului

- elemente de acord gramatical (între predicat și subiect - acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată)
- elemente de relație (prepoziții, conjuncții, pronume/ adjective pronominale relative, adverbe relative)

Nivelul ortografic și de punctuație

- norme ortografice și de punctuație în constituirea mesajului scris (scrierea corectă a cuvintelor, scrierea cu majusculă, despărțirea cuvintelor în silabe, folosirea corectă a semnelor de ortografie și de punctuație)
- rolul semnelor ortografice și de punctuație în înțelegerea mesajelor scrise

Nivelul stilistico-textual

- registre stilistice (standard, colocvial, specializat etc.) adecvate situației de comunicare
- coerență și coeziune în exprimarea orală și scrisă
- tipuri de texte și structura acestora: narativ, descriptiv, informativ, argumentativ
- stiluri funcționale adecvate situației de comunicare
- limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon
- stil direct, stil indirect, stil indirect liber
- rolul figurilor de stil și al procedeelor artistice în constituirea sensului
- rolul elementelor arhaice și regionale în receptarea mesajelor

NOTĂ:

Programa de examen este realizată în conformitate cu prevederile programelor școlare în vigoare. Subiectele pentru examenul de bacalaureat 2014 se elaborează în baza prevederilor prezentei programe.

Conform adreselor M.Ed.C. nr. 48.871/23 noiembrie 2005 și nr. 31.641/3 mai 2006, începând cu anul școlar 2006-2007, "respectarea normelor prevăzute în ediția a II-a a Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM2) este obligatorie [...] la examenele de bacalaureat", în cadrul cărora elevii vor face dovada cunoașterii acestora, fiind evaluați ca atare.

PROGRAMA DE EXAMEN
pentru disciplina limba și literatura română

Filiera teoretică - profil umanist
Filiera vocațională - profil pedagogic

I. Statutul disciplinei

Limba și literatura română are un statut important în structura examenului de bacalaureat, prin ponderea sa reflectată în prezența celor două forme obligatorii de evaluare a performanțelor: în competențele lingvistice de comunicare orală în limba română și în competențele generale și specifice formate pe durata învățământului secundar superior, liceal (proba scrisă), probă comună pentru toate filierele, profilurile și specializările.

Curriculumul liceal, care stabilește principiul studierii limbii și literaturii române din perspectivă comunicativ-funcțională, pune accent pe latura formativă a învățării, fiind centrat pe achiziționarea de competențe, fapt care a determinat precizarea, în programa de bacalaureat, a competențelor de evaluat și a conținuturilor din domeniile: A. literatura română, B. limbă și comunicare.

Proba scrisă vizează competențele de receptare și de producere a mesajelor scrise (inclusiv a unor mesaje care transpun în scris strategii și reguli de exprimare orală) și conținuturi asociate acestora, în conformitate cu programa școlară pentru disciplina limba și literatura română: filiera teoretică - profil uman, filiera vocațională - profil pedagogic. Structura subiectelor permite rezolvarea acestora în 3 ore și este în conformitate cu prezenta programă de examen.

Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română se aplică în receptarea mesajelor orale și scrise și în producerea unor tipuri de discurs (descriptiv, informativ, narativ, argumentativ) exersate în cadrul învățământului liceal. Subiectele cuprind texte literare și nonliterare, la prima vedere, precum și itemii corespunzători evaluării competențelor specifice și a conținuturilor asociate din prezenta programă. Subiectele vor avea un grad de complexitate care să permită tratarea integrală a acestora în maximum 10-15 minute.

II. Competențe de evaluat

Prin susținerea examenului de bacalaureat la această disciplină, elevul va trebui să facă dovada următoarelor competențe dobândite în ciclul inferior și în cel superior de liceu (clasele a IX-a - a XII-a), corelate cu anumite conținuturi parcurse în cele două cicluri liceale:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române
în diferite situații de comunicare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.1. Utilizarea adecvată a strategiilor și a regulilor de exprimare orală în monolog și în dialog, în vederea realizării unei comunicări corecte, eficiente și personalizate, adaptate unor situații de comunicare diverse	- reguli ale monologului (contactul vizual cu auditoriul; raportarea la reacțiile auditoriului și în condiții de examinare), tehnici de construire a monologului; tipuri de monolog: povestire/relatare orală, descriere orală monolog informativ, monolog argumentativ, exprimarea orală a reacțiilor și a opiniilor privind texte literare și nonliterare, filme artistice și documentare, spectacole de teatru, expoziții de pictură etc.; adecvarea la situația de comunicare (auditoriu, context) și la scopul comunicării (informare, argumentare/persuasiune etc.) - reguli și tehnici de construire a dialogului (atenția acordată partenerului, preluarea/redarea cuvântului la momentul oportun, dozarea participării la dialog etc.); tipuri: conversația, discuția argumentativă, interviul (interviul publicistic, interviul de angajare); adecvarea la situația de comunicare (partener, context etc.) și la scopul comunicării (informare, argumentare/persuasiune etc.); argumentare și contraargumentare în dialog - stilurile funcționale adecvate situației de comunicare - rolul elementelor verbale, paraverbale și nonverbale în comunicarea orală: privire, gestică, mimică, spațiul dintre persoanele care comunică, tonalitate, ritmul vorbirii etc.
1.2. Utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare și a formelor exprimării scrise compatibile cu situația de comunicare în elaborarea unor texte diverse	- reguli generale în redactare (structurarea textului, adecvarea la cerința de redactare, adecvare stilistică, așezare în pagină, lizibilitate) - relatarea unei experiențe personale, descriere, povestire, argumentare, știri, anunțuri publicitare, corespondență privată și oficială; cerere, proces-verbal, curriculum vitae, scrisoare de intenție, scrisoarea în format electronic (e-mail) - exprimarea reacțiilor și a opiniilor față de texte literare (studiate sau la prima vedere) și nonliterare, argumentare, rezumat, caracterizare de personaj, analiză, comentariu, sinteză, paralelă, eseu structurat, eseu liber/nestructurat - normele citării - normele limbii literare la nivelurile: ortografic și de punctuație,

	morfosintactic, lexico-semantic, stilistico-textual
1.3. Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de mesaje/texte	<ul style="list-style-type: none"> - limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon - expresivitatea în limbajul comun și în limbajul poetic
1.4. Receptarea adecvată a sensului/sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise	<ul style="list-style-type: none"> - texte literare (proză, poezie, dramaturgie); texte nonliterare - memorialistice, epistolare, jurnalistice, juridic-administrative, științifice, argumentative, mesaje din domeniul audiovizualului - sens denotativ și sensuri conotative - calitățile generale și particulare ale stilului: claritate, proprietate, concizie, precizie, puritate, corectitudine, variație stilistică, simetrie, naturalețe, cursivitate, eufonie - elemente care înlesnesc sau perturbă receptarea: canalul, codul, contextul - ficțiune, imaginație, invenție; realitate, adevăr - scopul comunicării: informare, delectare, divertisment etc. - reacțiile receptorului: cititor, ascultător
1.5. Utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în producerea și în receptarea diverselor texte orale și scrise, cu explicarea rolului acestora în construirea mesajului	<ul style="list-style-type: none"> - componentele și funcțiile actului de comunicare - niveluri ale receptării și producerii textelor orale și scrise: fonetic, ortografic și de punctuație, morfosintactic, lexico-semantic, stilistico-textual, nonverbal și paraverbal - norme ale limbii literare la toate nivelurile: fonetic, ortoepic, ortografic și de punctuație, morfosintactic, lexico-semantic, stilistico-textual - tipuri textuale și structura acestora: narativ, descriptiv, informativ, argumentativ - discursul politic, discursul publicistic - rolul verbelor în narațiune; rolul adjectivelor în descriere - rolul formulelor de adresare, de inițiere, de menținere și de închidere a contactului verbal în monolog și în dialog

ST
2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
2.1. Identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate sau în texte la prima vedere	<ul style="list-style-type: none"> - temă, motiv/motive identificat(e) în texte, viziune despre lume - genuri literare: epic, liric, dramatic - modul de reflectare a unei idei sau a unei teme în mai multe opere literare, aparținând unor genuri sau epoci diferite
2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ	<ul style="list-style-type: none"> - particularități ale construcției subiectului în textele narative - particularități ale compoziției în textele narative: incipit, final, episoade/secvențe narative, tehnici narative - instanțele comunicării în textul narativ - construcția personajelor; modalități de caracterizare a personajului; tipuri de personaje - tipuri de perspectivă narativă - specii epice: basm cult, nuvelă, roman - registre stilistice, limbajul personajelor, limbajul naratorului - stilul direct, stilul indirect, stilul indirect liber
2.3. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic	<ul style="list-style-type: none"> - particularități ale construcției subiectului în textul dramatic - particularități ale compoziției textului dramatic - modalități de caracterizare a personajelor - registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului - specii dramatice: comedia, drama - un text dramatic postbelic - creație dramatică și spectacol - cronica de spectacol

2.4. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul poetic	- titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență: motiv poetic, laitmotiv, simbol central, idee poetică - sugestie și ambiguitate - imaginar poetic, figuri semantice (tropi); elemente de prozodie - poezie epică, poezie lirică - instanțele comunicării în textul poetic
2.5. Compararea unor viziuni despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în texte literare, nonliterare sau în alte arte	- viziune despre lume, teme și motive, concepții despre artă, sensuri multiple ale textelor literare - limbajul literaturii, limbajul cinematografic, limbajul picturii; limbajul muzicii (pentru proba orală)
2.6. Interpretarea textelor studiate sau la prima vedere prin prisma propriilor valori și a propriei experiențe de lectură	- lectură critică: elevii evaluează ceea ce au citit; lectură creativă: elevii extrapolează, caută interpretări personale, prin raportări la propria sensibilitate, experiență de viață și de lectură

ST

3. Punerea în context a textelor studiate prin raportare la epocă sau la curente culturale/literare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
3.1. Identificarea și explicarea relațiilor dintre operele literare și contextul cultural în care au apărut acestea	- trăsături ale curentelor culturale/literare reflectate în textele literare studiate sau în texte la prima vedere
3.2. Construirea unei viziuni de ansamblu asupra fenomenului cultural românesc, prin integrarea și relaționarea cunoștințelor asimilate	- fundamente ale culturii române (originile și evoluția limbii române) - perioada veche (formarea conștiinței istorice) - curente culturale/literare în secolele XVII-XVIII: umanismul și iluminismul - perioada modernă: a) secolul al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea (perioada pașoptistă; România, între Occident și Orient; criticismul junimist); b) curente culturale/literare în secolul al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea (romantismul, realismul, simbolismul, prelungiri ale romantismului și clasicismului); c) perioada interbelică (orientări tematice în romanul interbelic, tipuri de roman: psihologic și al experienței; poezia interbelică, diversitate tematică, stilistică și de viziune; curente culturale/literare în perioada interbelică: modernism, tradiționalism; orientări avangardiste, identitate culturală în context european); d) perioada postbelică (tipuri de roman în perioada postbelică, un roman scris între 1960-1980, un roman scris după 1980; poezia în perioada postbelică; teatrul în perioada postbelică; curente culturale/literare: postmodernismul). - curente culturale/literare românești în context european

ST

4. Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare

T

Font 8

Competențe specifice	Conținuturi asociate
4.1. Identificarea structurilor argumentative în texte literare și nonliterare studiate sau la prima vedere	- construcția textului argumentativ; rolul conectorilor în argumentare, structuri și tehnici argumentative în texte literare și nonliterare, scrise sau orale - logica și coerența mesajului argumentativ

4.2. Argumentarea unui punct de vedere față de o problemă pusă în discuție	- verbe evaluative, adverbe de mod/predicative ca mărci ale subiectivității evaluative, cuvinte cu rol argumentativ, structuri sintactice în argumentare - construcția discursului argumentativ: structuri specifice, conectori, tehnici argumentative, eseu argumentativ
4.3. Compararea și evaluarea unor argumente diferite, pentru formularea unor judecăți proprii	- textul critic (recenzia, cronică literară, eseu, studiul critic) în raport cu textul discutat - interpretări și judecăți de valoare exprimate în critica și în istoria literară - eseu structurat, eseu liber

ST

III. Precizări privind conținuturile programei

a) Literatură

Autori canonici:

- Mihai Eminescu
- Ion Creangă
- I. L. Caragiale
- Titu Maiorescu
- Ioan Slavici
- G. Bacovia
- Lucian Blaga
- Tudor Arghezi
- Ion Barbu
- Mihail Sadoveanu
- Liviu Rebreanu
- Camil Petrescu
- G. Călinescu
- E. Lovinescu
- Marin Preda
- Nichita Stănescu
- Marin Sorescu

NOTĂ:

Conform programei școlare în vigoare, examenul de bacalaureat nu implică studiul monografic al scriitorilor canonici, ci studierea a cel puțin unui text din opera acestora. Textele literare la prima vedere pot aparține atât autorilor canonici, cât și altor autori studiați.

Pentru proba scrisă, elevii trebuie să studieze în mod aprofundat cel puțin numărul minim de texte prevăzute în programa școlară, aparținând autorilor canonici sau prozei narative, poeziei sau dramaturgiei românești despre care să poată redacta un eseu structurat, un eseu liber sau un eseu argumentativ, în care să aplice conceptele de istorie și teorie literară (perioade, curente literare/culturale, elemente de analiză tematică, structurală și stilistică) menționate în prezenta programă.

Tematica studiilor de caz și a dezbaterilor din programele școlare, regăsită în programa de examen, poate fi valorificată în cadrul probelor orale și scrise, prin solicitarea argumentării unor opinii sau judecăți de valoare pe marginea acestora.

b) Limbă și comunicare

Conținuturile de mai jos vizează:

- aplicarea, în diverse situații de comunicare, a normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantice;
- aplicarea cunoștințelor de limbă, inclusiv a celor dobândite în ciclul gimnazial, în exprimarea corectă și în receptarea textelor studiate sau la prima vedere.

Niveluri de constituire a mesajului

Nivelul fonetic

- pronunții corecte/incorecte ale neologismelor; hiat, diftong, triftong; accentul
- cacofonia; hipercorectitudinea
- pronunțare/lectura nuanțată a enunțurilor (ton, pauză, intonație)

Nivelul lexico-semantic

- variante lexicale; câmpuri semantice
- erori semantice: pleonasmul, tautologia, confuzia paronimică
- derivate și compuse (prefixe, sufixe, prefixoide, sufixoide), schimbarea categoriei gramaticale
- relații semantice (polisemie; sinonimie, antonimie, omonimie)
- sensul corect al cuvintelor (în special al neologismelor)
- unități frazeologice (locuțiuni și expresii)
- câmpuri semantice și rolul acestora în interpretarea mesajelor scrise și orale
- sensul cuvintelor în context; sens denotativ și sens conotativ

Nivelul morfosintactic

- forme flexionare ale părților de vorbire (pluralul substantivelor, articularea substantivelor, forme cazuale; forme flexionare ale verbului; adjective fără grade de comparație; numerale etc.); valori expresive ale părților de vorbire; mijloace lingvistice de realizare a subiectivității vorbitorului

- elemente de acord gramatical (între predicat și subiect - acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată)
- elemente de relație (prepoziții, conjuncții, pronume/adjective pronominale relative, adverbe relative)
- Nivelul ortografic și de punctuație
 - norme ortografice și de punctuație în constituirea mesajului scris (scrierea corectă a cuvintelor, scrierea cu majusculă, despărțirea cuvintelor în silabe, folosirea corectă a semnelor de ortografie și de punctuație)
 - rolul semnelor ortografice și de punctuație în înțelegerea mesajelor scrise
- Nivelul stilistico-textual
 - registre stilistice (standard, colocvial, specializat etc.) adecvate situației de comunicare
 - coerență și coeziune în exprimarea orală și scrisă
 - tipuri de texte și structura acestora: narativ, descriptiv, informativ, argumentativ
 - stiluri funcționale adecvate situației de comunicare
 - limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon
 - stil direct, stil indirect, stil indirect liber
 - rolul figurilor de stil și al procedeelelor artistice în constituirea sensului
 - rolul elementelor arhaice și regionale în receptarea mesajelor

NOTĂ:

Programa de examen este realizată în conformitate cu prevederile programelor școlare în vigoare. Subiectele pentru examenul de bacalaureat 2014 se elaborează în baza prevederilor prezentei programe.

Conform adreselor M.Ed. C. nr. 48.871/23 noiembrie 2005 și nr. 31.641/3 mai 2006, începând cu anul școlar 2006-2007, "respectarea normelor prevăzute în ediția a II-a a Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM2) este obligatorie [...] la examenele de bacalaureat, în cadrul cărora elevii vor face dovada cunoașterii acestora, fiind evaluați ca atare".

- Examenul național de bacalaureat 2014 -

PROGRAMA DE EXAMEN

pentru disciplina limba și literatura slovacă maternă

Limba și literatura slovacă

Pentru toate profilele liceelor cu limba de predare slovacă

I. Literatura slovacă

1. Textul. Aspecte generale

- elemente de comunicare (emițător, receptor, mesaj, cod, context);
- funcțiile comunicării
- textul literar/nonliterar
- textul și contextul
- teme și motive literare
- literatura și alte specii ale artei

2. Proza

- a) proza epică - explicarea noțiunilor, dezvoltarea și tipologia (proza romantică, realistă și fantastică);
- b) genurile epice (basm, povestire, nuvelă: istorică, fantastică, psihologică; romanul clasic, romanul slovac);
- c) structura textului epic:
 - elementele textului epic (autorul, povestitorul, personajele, cititorul);
 - tipuri de povestitor din textul epic (povestitorul atotștiutor, personajul - povestitor, ochiul camerei; povestirea la persoana I și a III-a;
 - compoziția operei epice; acțiunea, conflictul, fazele acțiunii, povestirea-cadru;
 - personajele;
 - tipuri de personaje (principale, secundare, episodice; caractere, moduri, caracterizarea personajelor);
- d) limbajul operei epice:
 - modalități de povestire: povestirea, dialogul, descrierea
 - limbajul personajelor, vorbirea directă și indirectă, vorbirea semidirectă.

3. Poezia

- a) explicarea noțiunii, dezvoltarea (clasică, romantică, realistă, simbolismul, modernismul), tipologia (poezia lirică și epică);
- b) structura operei lirice:
 - comunicarea în textul poetic (subiectul liric, relația autorul - subiectul liric);
- c) limbajul operei lirice:
 - caracteristicile limbajului artistic (sugestivitatea, expresivitatea etc.);
 - imaginația poetică;
 - mijloacele artistice (enumerarea, antiteza, sincretismul, repetiția, refrenul, întrebarea retorică, exclamația retorică, epitetul, metafora);
 - versul, strofa, versul liber, piciorul metric, rima, ritmul.

4. Drama

- a) explicarea noțiunii;
- b) genurile (comedia, tragedia, drama);
- c) structura textului dramatic; compoziția textului dramatic: act, scenă, replică, indicații scenice, personajul dramatic, modalitățile de caracterizare;

d) limbajul dramatic; expresivitatea textului dramatic, specificitățile, construcția dialogului în textul dramatic; monologul; limbajul personajelor - mod de caracterizare a operei dramatice.

5. Curente literare

- clasicismul
- romantismul
- realismul
- perioada interbelică

6. Autorii canonici

Jaan Kollar (Slavy dcera), Jan Holly (Svatopluk), Andrej Sladkovic (Marina, Detvan), Samo Chalupka (Mor ho!), Janko Kral (Zakliata panna vo Vahu a divny Janko), Jan Chalupka (Kocurkovo), Jan Botto (Smrt' Janosikova), Pavol Orszagh Hviezdoslav (Hajnikova zena), Martin Kukucin (Neprebudeny), Bozena Slancikova Timrava (Tapakovci), Jozef Gregor Tajovsky (Do konca, Statky zmatky), Ivan Krasko (Otcova rola), Janko Jesensky (Vyhnali ma), Ladislav Nadasi Jege (Adam sangala), Jozef Ciger Hronsky (Jozef Mak), Milo Urban (Zivy bic), Frantisek svantner (Malka), Dobroslav Chrobak (Drak sa vracia), Margita Figuli (Tri gastanove kone), Ivan Stodola (Jozko Pucik a jeho kariera), Jan Kostra (Peniaztek), Peter Jaros (Tisicrocna vcela), Milan Rufus (Mrezovnik), Vincent sikula (S Rozarkou), Slovenska literatura v Rumunsku (Adam Suchansky, Ondrej Stefanko, Dagmar Maria Anoca, Pavol Bujtar).

II. Limbă și comunicare

- aplicarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și de punctuație
- utilizarea adecvată a unităților lexicale și semantice
- fonetică: - legea ritmică
- clasificarea sunetelor
- asimilare fonetică

III. Lexicologie

- cuvântul, formarea cuvintelor, sinonime, antonime, omonime
- clasificarea vocabularului
- frazeologia și sensul cuvintelor

IV. Stilistică

- stilurile funcționale
- texte funcționale

V. Bibliografie

MARCOK, Viliam, Dejiny slovenskej literatury (Istoria literaturii slovece), Bratislava, 2004
SEDLAK, Imrich și col., Dejiny slovenskej literatury (Istoria literaturii slovece), volumul I și II, Martin, Bratislava, 2009
KMETOVA, Elena Darina, MOTOVSKA, Anna, Antologia slovenskej literatury (Antologia literaturii slovece), volumele I, II, III, IV, Editura Ivan Krasko, Nădlac, 2003.

PROGRAMA DE EXAMEN

pentru disciplina limba și literatura slovacă maternă

Slovensky jazyk a literatura

Pre vsetky smery strednych skol s vyučovacim jazykom slovenským

I. Slovenska literatura

1. Text. Vseobecnosti

- prvky komunikacnej situacie (vysielateľ, prijímateľ, sprava, kód, kontext);
- funkcie komunikácie
- literárny/neliterárny text
- text a kontext
- temy a literárne motívy
- literatura a ine druhy umenia

2. Proza

- a) epická proza - vysvetlenie pojmov; vyvoj a typológia (romantická, realistická a fantastická proza);
- b) epické zánre (umela rozprávka, povest, novela: historická; fantastická; psychologická; roman klasický; slovenský roman);
- c) štruktúra epického textu:
 - zložky epického textu (autor, rozprávač, postavy, citateľ)
 - druhy rozprávača v epickom texte (vsevedúci rozprávač, postava - rozprávač, oko kamery; rozprávanie v 1. a 3. osobe);
 - kompozícia epického diela; dej, konflikt, fázy deja, rámčové rozprávanie;
 - postavy;
 - druhy postáv (hlavne, vedľajšie, epizodické; charakter, spôsoby, charakterizovanie postavy);
- d) jazyk epického diela
 - spôsoby rozprávania: rozprávanie, dialóg, opis
 - rec postáv, priama a nepriama rec, polopriama rec.

3. Poezia

- a) vysvetlenie terminu; rozvoj (klasicisticka, romanticka, realisticka; symbolizmus, modernizmus), typologia (lyricka a epicka poezia);
- b) struktura lyrickeho diela
 - komunikacia v basnickom texte (lyricky subjekt, vzťah autor - lyricke subjekt);
- c) jazyk lyrickeho diela
 - charakteristiky umeleckeho jazyka (sugestivnost, expresivnost atd.);
 - basnicka obrazotvornost;
 - umelecke prostriedky (enumeracia, antiteza, synkretizmus, opakovanie, refrenovitost, recnicka otazka, recnicke zvolanie, epiteton, metafora);
 - vers, sloha, volny vers, metricke rozmer, rym, rytmus.

4. Drama

- a) vysvetlenie pojmu;
- b) znanre (komedia, tragedia, cinohra);
- c) struktura dramatickeho textu; kompozicia dramatickeho textu: vystup, scena, obraz, replika, scenicke poznanky, dramaticka postava, sposoby charakterizovania;
- d) jazyk dramy; expresivnost v dramatickom texte, osobitosti, vystavby dialogu v dramatickom texte; monolog; jazyk postav ako sposob charakterizovania dramatickeho diela.

5. Literarne obdobie

- klasicizmus
- romantizmus
- realizmus
- medzivojnovne obdobie

6. Kanonicki autori:

Jan Kollar (Slavy dcera), Jan Holly (Svatopluk), Andrej Sladkovic (Marina, Detvan), Samo Chalupka (Mor ho!), Janko Kral (Zakliata panna vo Vahu a divny Janko), Jan Chalupka (Kocurkovo), Jan Botto (Smrt Janosikova), Pavol Orszagh Hviezdoslav (Hajnikova zena), Martin Kukucin (Neprebudeny), Bozena Slancikova Timrava (Tapakovci), Jozef Gregor Tajovsky (Do konca, Statky zmatky), Ivan Krasko (Otcova rola), Janko Jesensky (Vyhnali ma), Ladislav Nadasi Jege (Adam sangala), Jozef Ciger Hronsky (Jozef Mak), Milo Urban (Zivy bic), Frantisek svantner (Malka), Dobroslav Chrobak (Drak sa vracia), Margita Figuli (Tri gastanove kone), Ivan Stodola (Jozko Pucik a jeho kariera), Jan Kostra (Peniaztek), Peter Jaros (Tisicrocna vcela), Milan Rufus (Mrezovnik), Vincent sikula (S Rozarkou), Slovenska literatura v Rumunsku (Adam Suchansky, Ondrej stefanko, Dagmar Maria Anoca, Pavol Bujtar).

II. Jazyk a komunikacia

- uplatnenie pravopisnych, ortoepickych, interpunkcnych, morfologickych noriem;
- vhodne pouzivanie lexikalno - semantickych jednotiek;
- hlaskoslovie: - rytmicky zakon
- delenie hlasok
- znelostna asimilacia

III. Lexikologia

- nauka o slove, tvorenie slov, slovo, synonyma, antonyma, homonyma
- triedenie slovnej zasoby
- frazeologia a vyznam slov

IV. stylistika

- styly
- funkčne texty

V. Literatura

MARCOK, Viliam, Dejiny slovenskej literatury, Bratislava, 2004

SEDLAK, Imrich a kolektiv, Dejiny slovenskej literatury, I.a II. zväzok, Martin, Bratislava, 2009

KMETOVA, Elena Darina, MOTOVSKA, Anna, Antologia slovenskej literatury, I., II., III., IV. zväzky, Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak, 2003
